

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ZAPORIZHZHIA NATIONAL UNIVERSITY

Zaporizhzhia
National
University

O. H. CHEREP
Yu. V. KALIUZHNA
S. V. MARKOVA

**FROM DEFENSE TO DEVELOPMENT:
THE AI ECOSYSTEM FOR INFORMATION
SECURITY AND ECONOMIC GROWTH**

Monograph

IZDEVNIECĪBA
BALTĪJA
PUBLISHING

2025

UDC 33(082)
Fr860

Reviewers:

OKHRIMENKO Ihor Vitaliiiovych – Doctor of Economic Sciences, Professor, Rector of the Kyiv Cooperative Institute of Business and Law;

PULINA Tetiana Veniaminivna – Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Management and Administration at Zaporizhzhia Polytechnic National University;

SOBKO Olga Mykolaivna – Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Entrepreneurship and Trade at Western Ukrainian National University

*Recommended by the decision of the Academic Council
of Zaporizhzhia National University
(protocol № 11 of 27.05.2025)*

The materials of the monograph are presented in the author's edition.

*In case of full or partial reproduction of the materials
of this monograph reference to the publication is required.*

*The scientific findings and opinions presented
in this publication are those of the authors.*

Fr860 **From Defense to Development: the AI Ecosystem for Information Security and Economic Growth** : monograph / edited by O. H. Cherep, Yu. V. Kaliuzhna, S. V. Markova. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. 202 p.

ISBN 978-9934-26-681-2

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-681-2>

The monograph is devoted to a comprehensive analysis of artificial intelligence as a tool for the development of socio-economic security in the context of digitalization, labor market transformation, and the need to adapt to the challenges of wartime. It explores the definition, history of development, and main areas of application of artificial intelligence, as well as its potential in ensuring information resilience and effective management of big data. Special attention is paid to the experience of EU countries in countering disinformation and the possibilities of implementing similar solutions in the Ukrainian context.

The monograph is based on the results of research within the framework of the project of basic scientific research, applied scientific research, scientific and technical (experimental) developments on the topic № 2/25 “Artificial intelligence as a tool to counter disinformation during the war and post-war economic recovery in Ukraine” (state registration number 0125U000996) (01.01.2025–31.12.2027).

The monograph is intended for scholars, teachers, students of higher education institutions, graduate students, doctoral students, practitioners, representatives of state authorities and local self-government, business, university administrative staff, representatives of civil society, the public and all interested persons.

UDC 33(082)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Запорізький
Національний
Університет

О. Г. ЧЕРЕП
Ю. В. КАЛЮЖНА
С. В. МАРКОВА

**ВІД ОБОРОНИ ДО РОЗВИТКУ:
ЕКОСИСТЕМА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ**

Монографія

IZDEVNIECĪBA
BALTĪJA
PUBLISHING

2025

Рецензенти:

Охріменко Ігор Віталійович – доктор економічних наук, професор, ректор Київського кооперативного інституту бізнесу і права;

Пуліна Тетяна Веніамінівна – доктор економіки, професор, завідувач кафедри менеджменту та адміністрації Запорізької політехнічної національної держави;

Собко Ольга Миколаївна – доктор економіки, професор, завідувач кафедри підприємництва та торгівлі Західноукраїнського національного університету

*Рекомендовано до друку рішенням Наукової ради
Запорізького національного університету
(протокол № 11 від 27.05.2025 р.)*

Матеріали монографії представлені у виданні авторів.

*У випадку повного або часткового відтворення матеріалів цієї монографії
потрібне посилання на публікацію.*

*Наукові висновки та думки, представлені в цій публікації,
належать авторам.*

Череп О. Г.

Ч-46 Від оборони до розвитку: екосистема штучного інтелекту для інформаційної безпеки та економічного зростання : монографія / О. Г. Череп, Ю. В. Калюжна, С. В. Маркова. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2025. 202 с.

ISBN 978-9934-26-681-2

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-681-2>

Монографія присвячена всебічному аналізу штучного інтелекту як інструменту розвитку соціально-економічної безпеки в контексті цифровізації, трансформації ринку праці та необхідності адаптації до викликів воєнного часу. Вона досліджує визначення, історію розробки та основні напрямки застосування штучного інтелекту, а також його потенціал для забезпечення інформаційної стійкості та ефективного управління великими даними. Особливу увагу приділяється досвіду країн ЄС у протидії дезінформації та можливостям впровадження подібних рішень в українському контексті.

Монографія базується на результатах досліджень у рамках проекту фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок на тему №2/25 «Штучний інтелект як інструмент протидії дезінформації під час війни та повоєнного економічного відновлення в Україні» (державний реєстраційний номер 0125U000996) (01.01.2025–31.12.2027).

Монографія призначена для науковців, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, практиків, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, адміністративного персоналу університету, представників громадянського суспільства, громадськості та всіх зацікавлених осіб.

УДК 004.8:[001.102+004]-049.5+330.35]